

Z A P I S N I K
sa pete sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu
Skupštine Crne Gore
održane 25. februara 2013. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 10 minuta.

Predsjedavao je Mevludin Nuhodžić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Milutin Simović, Obrad Mišo Stanišić, Luidž Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Suljo Mustafić, Predrag Bulatović, Nebojša Medojević, Andrija Mandić, Velizar Kaluđerović, Vasilije Lalošević, Zoran Miljanić i savjetnik u Odboru, Slaviša Ščekić.

Sjednici je po pozivu prisustvovao v.d. direktora Direkcije za zaštitu tajnih podataka, Savo Vučinić.

Shodno ranije podnijetom zahtjevu, sjednici je prisustvovala predstavница Instituta »Alternativa« Milena Janketić.

Prije prelaska na utvrđivanje predloženog dnevnog reda, poslanik Predrag Bulatović je u ime Demokratskog fronta predložio dopunu, podsjećajući na član 3 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kojim je propisano da Odbor može pokrenuti određena pitanja i vršiti parlamentarni nadzor na predlog Skupštine, predsjednika ili članova Odbora, drugih organa ili institucija. Takođe je sugerisao da se saglasno članu 9 pomenutog Zakona donese odluka o kontrolnom saslušanju ministra unutrašnjih poslova sa saradnicima i Specijalnog tužioca Odjeljenja za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina o slučaju primjene mjera tajnog nadzora nad zamjenikom glavnog i odgovornog urednika dnevnog lista "Dan" Nikolom Markovićem i novinarima u ovom listu Mitrom Rakčevićem i Draženom Živkovićem. Pored navedenog predložio je da, u skladu sa članom 15 stav 2 Zakona, Odbor donese odluku o vanrednoj aktivnosti parlamentarnog nadzora i s tim u vezi posjeti Odsjek za posebne provjere Uprave policije. U prilog iskazanom, podsjetio je na reakcije javnosti nakon navoda u medijima da su novinari dnevnog lista "Dan" prisluškivani zbog objavljivanih tekstova o aferama "Balkanski ratnik", "Listing" i "Telekom". Cijeneći dati slučaj nezavršenim, poslanik Bulatović je istakao da o slučaju objavljenih listinga diskusija na sjednici Odbora treba da bude nastavljena. Naglasio je da Demokratski front izražava nezadovoljstvo reagovanjem nadležnih državnih institucija i ukazao da bi predloženo kontrolno saslušanje imalo za cilj pribavljanje informacija o relevantnosti tvrdnji iz medija i odgovor na pitanje da li je došlo do zloupotreba u konkretnom slučaju.

Član Odbora Velizar Kaluđerović je istakao da su predstavnici Socijalističke narodne partije namjeravali podnijeti istovjetnu inicijativu, naglašavajući ozbiljnost, značaj i dramatičnost ukupnog društvenog trenutka u Crnoj Gori. Poslanik je apostrofirao da, imajući u vidu navedeno, Odbor u skladu sa odredbama Zakona o parlamentarnom

nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, nadležnostima i ustavnim ovlaštenjima neodložno treba da donese i realizuje obje predložene odluke.

Poslanik Nebojša Medojević je ocijenio da kod većine kolega postoji svijest da dešavanja u bezbjednosnom sektoru nisu redovna, da je ugrožen njegov integritet i iznio stav Demokratskog fronta da postoji uočljiva tendencija da se određeni politički problemi ili interesni sukobi u vlasti prenose na djelove bezbjednosnog sistema, što predstavlja ozbiljan izazov i problem, te incira potrebu za održavanjem sjednice Odbora na temu stanja bezbjednosti u Crnoj Gori. Istakao je da posljednji slučajevi nasilja jesu indikator da službe bezbjednosti ne funkcionišu na adekvatan način. Podsjetivši na konsenzualno reagovanje Odbora u slučaju "Balkanski ratnik", poslanik Medojević je ocijenio da u sadašnjem trenutku postoji potreba za preventivnom reakcijom i predložio zakazivanje sjednice na kojoj bi se donijela odluka o raspravi o stanju bezbjednosti u zemlji uz prisustvo nadležnih državnih funkcionera. U nastavku je istakao da povod inicijative za proširenje dnevnog reda proističe iz osnovane sumnje da je u posljednjim dešavanjima i postupanjima Policije u slučaju maloljetnog sina poslanika Andrije Mandića došlo do ozbiljne zloupotrebe ovlaštenja sa jasnom tendencijom nanošenja političke štete. S tim u vezi, podsjetio je na član 7 tačka 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane kojim je propisano da Odbor vrši nadzor nad poštovanjem političke, ideološke i interesne neutralnosti u radu organa i institucija iz sektora odbrane i bezbjednosti i ukazao na objavljenu informaciju u dnevnom listu "Dan" da je jedini tzv. svjedok promijenio iskaz, te saopštio da je pod prisilom inspektora Uprave policije morao da potpiše unaprijed pripremljenu izjavu. Shodno navedenom, poslanik Medojević je apelovao na zaštitu bezbjednosti maloljetnog lica, kao i svjedoka čija bezbjednost može biti ugrožena ukoliko je došlo do protivzakonitih radnji pripadnika Uprave policije. Takođe je istakao očekivanja da ministar unutrašnjih poslova smijeni četiri inspektora koja su zloupotrebili položaj. Poslanik Medojević je apostrofirao da treba preventivno politički djelovati kako bi se spriječili eventualni problemi ako se sukobi u vladajućoj koaliciji nastave preko službi bezbjednosti i kriminalnih udruženja.

Član Odbora Milutin Simović je istakao da Demokratska partija socijalista podržava sve inicijative koje doprinose jačanju mehanizama parlamentarne kontrole i vladavine prava u Crnoj Gori. Shodno navedenom iznio je inicijativu za uvođenje novog instituta u segmentu parlamentarne kontrole sa radnim nazivom "kontrolni pregled". Poslanik Simović je istakao da povod navedenom predstavlja izjava poslanika Medojevića da je Demokratska partija socijalista fašistička sekta i banda i da taj korov treba zatrijeti, ističući da su ovim prevaziđene sve norme političke i karakterne nekulture. Istakao je da bi predloženim kontrolnim pregledom trebalo da se analizira dubina iskazane mržnje i pokaže opasnost takvog djelovanja. Shodno navedenom, poslanik Simović je sugerisao da ovu aktivnost treba sprovesti nad onim koji fašistima naziva članove i simpatizere Demokratske partije socijalista i većinsko stanovništvo koje podržava politiku ove partije. U nastavku je ukazao da poslanik Medojević nastavlja sprovođenje aktivnosti iz 2006. godine kada je na svim raspoloživim adresama uoči referendumu govorio da Crna Gora zbor organizovanog kriminala ne može i ne smije biti samostalna država. Poslanik Simović je takođe iznio ocjenu da kvalifikacija jednog od lidera političke partije da je većinska Crna Gora fašistička zavređuje pažnju Odbora za bezbjednost i odbranu.

Poslanik Predrag Bulatović je istakao da inicijativa poslanika Simovića nema utemeljenje u Poslovniku Skupštine Crne Gore niti Zakonu o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane.

Član Odbora Nebojša Medojević je istakao da poslanici Demokratskog fronta poštuju Poslovnik Skupštine Crne Gore i Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, te da se profesionalno drže svojih ovlaštenja i daju ocjene šta je

potrebno i važno za građane Crne Gore. Ukazao je da izjava poslanika Simovića predstavlja pokušaj da se skrene pažnja sa aktuelnih dešavanja u bezbjednosnom sistemu i istakao da Demokratska partija socijalista ne pobjeđuje na izborima voljom građana već zloupotrebom službi bezbjednosti, izbornog procesa i državnih fondova. U nastavku je istakao da poslanika Simovića nikada nije optužio niti prozvao osim u dijelu kada mu je bio bezbjednosno interesantan i ponovio stav da je Demokratska partija socijalista sekta, čiji su visoki funkcioneri pokazali da nemaju svijest o težini krivičnih djela koja čine. Sugerisao je poslaniku Simoviću informisanje o tome koja politička ideologija tvrdi da samo članovi jedne grupe imaju ljudska prava i da se na njih primjenjuju zakoni, dok za oponente ne postoji Ustav i zakonska rješenja već se isti smatraju građanima drugog reda. Poslanik Medojević je iznio uvjerenje da će doći vrijeme suočavanja sa učinjenim, te da će određene aktivnosti morati da se dokažu na sudskim instancama u Crnoj Gori. Takođe je ukazao da je ranije iznio obrazloženje zašto Demokratsku partiju socijalista treba zabraniti, te podsjetio da je ustavnom procedurom tim povodom zahtjev predao ministru unutrašnjih poslova, ministru za ljudska i manjinska prava i Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, kao i da je o istom informisao relevantne međunarodne organizacije i Evropsku komisiju, ističući da je predmet u proceduri kod Zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić sugerisao je da se iskazivanje političkih opservacija svede na mogući minimum. Podsjetio je poslanika Medojevića na iznijeti stav da je Demokratska partija socijalista fašistička sekta i ukazao da se pojam fašizma u društvenim naukama vezuje za etničku netrpeljivost i genocid. Istakao je da nazivanje fašistima svih članova i simpatizera Demokratske partije socijalista ne ide u prilog toleranciji i dosadašnjim porukama iz rada Odbora za bezbjednost i odbranu.

Član Odbora Luidž Ljubo Škrelja je istakao da energično odbacuje i demantuje stav poslanika Medojevića, ističući da u širokom dijapazonu neistina izrečenih na račun Demokratske partije socijalista jeste neljudski tvrditi da su članovi Odbora nečijeg sina poslali u zatvor. S tim u vezi, poslanik Medojević je istakao da je došlo do pogrešnog razumijevanja rečenog, te da se ni u jednom trenutku pomenute tvrdnje nisu odnosile na članove ovog radnog tijela.

Poslanik Milutin Simović je naglasio da je izrečenim na današnjoj sjednici poslanik Medojević potvrdio autorstvo nad ispisanim na društvenoj mreži Facebook i istakao da su pomenute klasifikacije izuzetno teške, te iznio stav da ne prihvata saopšteno da se iste ne odnose na sve članove Demokratske partije socijalista.

Član Odbora Zoran Miljanić je istakao da Pozitivna Crna Gora podržava inicijativu predstavnika opozicije za proširenjem dnevnog reda, ističući temu rasprave veoma značajnom naročito sa aspekta da se još uvijek ne može utvrditi ko sve sprovodi mjere tajnog nadzora u Crnoj Gori, podsjetivši da pored Odjeljenja za posebne provjere u Upravi policije slična organizaciona jedinica funkcioniše u okviru Agencije za nacionalnu bezbjednost, te da postoje špekulacije o postojanju iste i u Ministarstvu odbrane. S tim u vezi, zatražio je da se predstojeće kontrolno saslušanje odnosi i na ostale službe koje se bave ovom problematikom. Poslanik Miljanić je apostrofrao da prislušivati nezakonito građane Crne Gore predstavlja teško i ozbiljno krivično djelo koje na unutrašnjem planu produkuje nesigurnost, kao i negativnu sliku Crne Gore pred međunarodnom zajednicom. Tim povodom, zatražio je hitnu reakciju nadležnih organa podsjećajući da smjena načelnika Odsjeka za posebne provjere na dan imenovanja v.d. direktora Uprave policije na indirektan način predstavlja priznanje da se u pomenutom sektoru ne radi na odgovarajući način.

Poslanik Borislav Banović je istakao da podržava inicijativu poslanika Bulatovića za donošenje dvije odluke Odbora, kao i inicijativu poslanika Medojevića za posebnom sjednicom ali ne i cjelinu izvedenih zaključaka, kao i povoda i motiva koje je on iznio. Shodno navedenom, iznio je podršku raspravi ali ne politizaciji ozbiljnih tema i podnio inicijativu da se posebna diskusija povede o dešavanjima u Baru iz kojih je evidentno postojanje kriminalnih grupacija koje su pod neodgovarajućom pažnjom bezbjednosnih službi, uz poseban osvrt na konkretne slučajeve postupanja sudskih i tužilačkih organa, kao i Uprave policije. Imajući vidu navedeno, poslanik Banović je ukazao na potrebu diskusije sa odgovornim licima, kao i nužnost suzbijanja i kažnjavanja kriminalnih radnji prije nego što iste prouzrokuju tragediju. Takođe je zatražio da se na odgovoran i detaljan način ispitaju svi relevantni detalji u slučaju tuče srednjoškolaca ispred Gimnazije "Slobodan Škerović".

Član Odbora Suljo Mustafić je naglasio da Bošnjačka stranka podržava inicijative poslanika Bulatovića, ukazavši da će podržati i ostale predloge ukoliko im se pristupa bez politikanstva i političke obojenosti. Dalje je ocijenio inicijativu poslanika Banovića, koja se odnosi na slučaj monstruoznog dvostrukog ubistva koje se nedavno desilo u Baru posebno važnom, uz sve okolnosti koje su nakon toga uslijedile. Poslanik je apostrofirao da građani Bara trpe torturu nad vlastitom bezbjednošću više od dvadeset godina i ukazao da je država do sada učinila veoma malo da se pomenuto stanje popravi. S tim u vezi, izrazio je sugestiju da Odbor pruži smjernice političkim institucijama koje su u interesu povećanog stepena bezbjednosti svih građana u Crnoj Gori, posebno u onim sredinama u kojima je ta bezbjednost na drastičan i na flagrantan način kršena ili se krši više od dvije decenije.

Poslanik Obrad Mišo Stanišić se pridružio inicijativi poslanika Bulatovića za dopunu dnevnog reda i izrazio neslaganje sa konstatacijama da se nije efikasno djelovalo i da treba hitno djelovati kada je u pitanju primjena mjera tajnog nadzora nad zamjenikom glavnog i odgovornog urednika i novinarima dnevnog lista "Dan" jer je novopostavljeni v.d. Uprave policije odmah smijenio lice koji je bilo nadležno za navedene poslove. Poslanik Stanišić je ocijenio da treba prepustiti Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije da sprovede potrebne aktivnosti i prezentuje rezultate do kojih se došlo u ovom postupku.

Član Odbora Vasilije Lalošević ukazao je na nužnost sprovođenja kontrolnog saslušanja, kao i na potrebu održavanja posebne sjednice na temu bezbjednosne situacije u Crnoj Gori, kao i vanredne sjednice Skupštine opštine Bar.

Poslanik Andrija Mandić je ponovio ranije iznijeti stav povodom navoda u vezi tuče srednjoškolaca ispred Gimnazije "Slobodan Škerović" da njegova porodica ne želi politizaciju i da za njih činjenicu od najveće važnosti predstavlja to što je povrijeđeni dječak dobro i istakao da pomenuto lice ne optužuje njegovog sina za nanošenje bilo kakve povrede. Poslanik je podsjetio da je sudija Višeg suda dva puta, na zahtjev Tužilaštva, odbijao izricanje date izuzetne mjere koja se gotovo ni u jednom slučaju za slična djela za neoborive dokaze nije izrekla nijednom maloljetniku. S tim u vezi, podsjetio je da je u pomenutom obraćanju saopštena želja da se utvrde činjenice ali i ukazao da nije lako živjeti sa faktom da je pored maloljetnog lica u zatvorskoj jedinici, tokom posjete jednog od roditelja, sjedio optuženi za dvostruko ubistvo u Baru. Poslanik Mandić je apostrofirao da nestrpljivo iščekuje utvrđivanje svih činjenica u konkretnom slučaju i podsjetio da se istraga temelji na jednom svjedoku, čiju je izjavu prenio dnevni list "Dan". Takođe je ukazao da je 14 dječaka koji su bili svjedoci događaja već dalo izjave kod tužioca i apostrofirao da niko nije optužio njegovog sina. Poslanik Mandić je ocijenio da pomenuto otežava želju za vjerovanjem u efikasnost države i pravosuđa i iznio molbu članovima Odbora za pomoć kako bi se utvrdile sve činjenice vezane za eventualne

zloupotrebe u policiji i u tužilaštvu, ponavljajući ranije iznijet zahtjev da procedura bude sprovedena u skladu sa zakonom.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić je ocijenio nespornim prihvatanje inicijativa poslanika Bulatovića i iznio zajednički stav da je zadatak Odbora za bezbjednost i odbranu da pruži puni doprinos efikasnosti, transparentnosti, kvalitetu rada svih institucija nad kojima sprovodi parlamentarni nadzor, posebno u fokusu zaštite ljudskih prava. U nastavku je podsjetio na tačku 8 usvojenog Plana parlamentarnog nadzora za 2013. godinu kojom se predviđa razmatranje izvještaja o primjeni mjera tajnog nadzora od strane organa i institucija iz člana 3 stav 1 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kojima se privremeno ograničavaju Ustavom zagarantovana prava i slobode. Takođe, podsjetio je na tačku 19 Plana kojom je predviđeno razmatranje posebnih izvještaja policije o aktivnostima u borbi protiv narkokriminala, prostitucije i trgovine ljudima, zelenaštva, iznude i drugih vidova kriminala sa povećanim stepenom društvene opasnosti. Izrazio je spremnost na dogovor oko tema i metodologije rada u narednom periodu u vezi sa razmatranjem bezbjednosne situacije u Crnoj Gori i dešavanjima u Baru.

Nakon rasprave, članovi Odbora su jednoglasno donijeli Odluku o kontrolnom saslušanju ministra unutrašnjih poslova i Specijalnog tužioca Odjeljenja za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina o primjeni mjera tajnog nadzora u Odsjeku za posebne provjere Uprave policije, kao i Odluku o posjeti Odsjeku za posebne provjere Uprave policije dana 28. februara 2013. godine, saglasno odredbi člana 15 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane. Takođe, jednoglasno je donijeta je i odluka da se u kontekstu predstojećeg kontrolnog saslušanja od ministra unutrašnjih poslova zatraži informacija o predmetnom slučaju, kao i informacija u vezi sa slučajem maloljetnog sina poslanika Andrije Mandića, u vezi sa odredbom člana 15 stav 2 tačka 1 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane.

Za predložene odluke je glasalo dvanaest poslanika: Mevludin Nuhodžić, Milutin Simović, Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Suljo Mustafić, Predrag Bulatović, Nebojša Medojević, Andrija Mandić, Velizar Kaluđerović, Vasilije Lalošević i Zoran Miljanić.

Nakon uvodne diskusije, za sjednicu je jednoglasno utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

- 1. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TAJNOSTI PODATAKA**
- 2. TEKUĆA PITANJA**

Prije prelaska na raspravu o tačkama dnevnog reda, predsjednik Odbora je podsjetio na član 6 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane kojim je propisano da su sjednice Odbora po pravilu zatvorene za javnost, a mogu biti i otvorene, odlukom većine prisutnih članova Odbora, u skladu sa zakonom, nakon čega su članovi Odbora jednoglasno donijeli odluku da peta sjednica bude otvorena za javnost.

Predsjednik Nuhodžić je podsjetio i na dogovor sa prve sjednice Odbora u pogledu audio snimka toka sjednice, koji predlog je jednoglasno podržan.

Prva tačka dnevnog reda: PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TAJNOSTI PODATAKA

Uvodno obrazloženje o prvoj tački dnevnog reda, u svojstvu predstavnika predlagača zakona, dao je poslanik Vasilije Lalošević i istakao da su predložene izmjene i dopune člana 26 Zakona sa ciljem da se članovima Odbora za antikorupciju omogući pristup tajnim podacima bez dozvole za pristup tajnim podacima. S tim u vezi, podsjetio je da ovo radno tijelo, saglasno Odluci o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore između ostalog nadgleda i analizira rad državnih organa, institucija, organizacija i tijela u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala; razmatra pitanja i probleme u sprovođenju zakona koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i predlaže njihove izmjene; predlaže dodatne mjere za unapređenje strategija, akcionih planova i drugih dokumenata koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala; razmatra predstave i upućuje ih nadležnim organima. Poslanik Lalošević je takođe podsjetio da je Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje na Petom sastanku, u skladu sa članom 3 svog Poslovnika i članom 125 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između EU i Crne Gore, uputio Deklaraciju i preporuke Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje i institucijama u Crnoj Gori i Evropskoj uniji. U preporuci 12 je, između ostalog, sadržan poziv na dodatne izmjene Zakona o tajnosti podataka, kako bi Odbor za antikorupciju efikasno djelovao.

U raspravi su učestvovali poslanici Predrag Bulatović i Milutin Simović.

Član Odbora, Predrag Bulatović je ukazao na mogućnost da dnevni red naredne plenarne sjednice ne bude usvojen, te apelovao da se Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka uvrsti u dnevni red prve sjednice prvog redovnog zasjedanja.

Poslanik Milutin Simović podržao je sugestiju poslanika Bulatovića i istakao da će se na Kolegijumu predsjednika Skupštine založiti za njenu realizaciju.

Nakon uvodnih napomena predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je, na osnovu člana 21 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, u vezi sa članom 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnio Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka sa jednoglasnom odlukom kojom predlaže Skupštini da usvoji pomenuti Predlog zakona.

Za Izvještaj u cjelini glasalo je dvanaest poslanika: Mevludin Nuhodžić, Milutin Simović, Obrad Mišo Stanišić, Luidž Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Suljo Mustafić, Predrag Bulatović, Nebojša Medojević, Andrija Mandić, Velizar Kaluđerović, Vasilije Lalošević i Zoran Miljanić.

Druga tačka dnevnog reda: TEKUĆA PITANJA

U okviru ove tačke dnevnog reda, članovi su jednoglasno, bez primjedbi, usvojili predloženi tekst zapisnika sa četvrte sjednice Odbora.

Magnetofonski zapis toka sjednice se nalazi na CD-u i čini sastavni dio zapisnika. Pošto je iscrpljen dnevni red, predsjednik Odbora je zaključio rad sjednice. Sjednica je završena u 11 sati i 50 minuta.

ZAPISNIK SAČINILA:
Zorana Baćović

PREDSJEDNIK ODBORA
Mevludin Nuhodžić